Dr. Cs. Tóth Attila - 2026.11.02. 12:29:26

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/KA/00667-4/2026	Tárgy: **növényegészségügyi zárlat határozat (karantén)**
Ügyintéző: Dr. Varga Ákos	
Telefon: +3612364165	Hiv. szám:
	Melléklet: Térkép

H A T Á R O Z A T

A Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal (a továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a **szőlő aranyszínű sárgaság** (Grapevine flavescence dorée) betegséget okozó Grapevine flavescence dorée phytoplasma **zárlati károsító** (a továbbiakban: FD zárlati károsító) elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében az alábbi **növény-egészségügyi intézkedéseket hozza**:

I.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv **Tápiószele 077 hrsz.-ú** ingatlanokon található – laboratóriumi vizsgálattal megerősítetten FD zárlati károsítóval fertőzött 3 db szőlőtőke helyétől (GPS: 47.356139 N, 19.895164; E; 47.356289 N, 19.894111 E; 47.356289 N, 19.894111 E) számított **1 km sugarú körben lévő területet fertőzött területté (a továbbiakban: fertőzött terület),** a **fertőzött terület határától számított 3 km sugarú körben lévő területet,** beleértve az ott található települések – Tápiószele, Farmos, Tápiógyörgye, Jászberény – érintett területeit, azok bel- és külterületi ingatlanait **puffer zónává (biztonsági sáv) jelöli ki.**

A fertőzött területeket és a puffer zónákat (együttesen: körülhatárolt terület) térbeli kiterjedését jelen határozat mellékletét képező térkép ábrázolja.

II.

A fertőzött területen az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelő köteles az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket és növényvédelmi technológiát betartani:

1.) Az ***FD zárlati károsító*** **jellegzetes tüneteit mutató minden, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által jelzőfestékkel megjelölt szőlőnövényt gyökérzetével együtt meg kell semmisíteni,** az erről rendelkező külön határozatban előírtak alapján.

2.) Az FD zárlati károsító terjedésének nyomon követése miatt, az ültetvény használója köteles az eltávolított szőlő aranyszínű sárgaság jellegzetes tüneteit mutató szőlőnövények **helyét** a helyszínen azonosítható módon **megjelölni**, valamint az esetlegesen a talajban maradó gyökérzetből fakadó **új hajtásokat folyamatosan eltávolítani** a vegetáció során.

3.) **Tilos elszállítani** a szaporító- és ültetési anyagot a fertőzöttnek minősített területen található minden szőlőterületről, amely korlátozás alól az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a vonatkozó jogszabályban foglalt feltételek teljesülése esetén kérelemre feloldást adhat.

4.) A károsító terjedését elősegítő növényt, terméket, anyagot, eszközt a területre **ki- és bevinni tilos.**

5.) **Tilos szaporítóanyagot szedni** a szaporító-alapanyag termő terület fertőzött táblájáról, míg el nem telik két olyan teljes vegetációs időszak, amelynek kezdete óta nem észlelték a szőlő aranyszínű sárgaság betegség tüneteit.

6.) **Meg kell semmisíteni** (égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával) a szaporító-alapanyag termő terület fertőzött táblájáról származó minden, szaporítóanyag-termelésre szánt növényanyagot, beleértve a metszés során keletkezett nyesedéket is.
7.) Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak igazolási rendszerben termesztett, hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tételekből szabad **telepíteni.**
8.) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az *FD zárlati károsító fertőzést terjesztő* ***amerikai szőlőkabóca rovarvektor*** *(Scaphoideus titanus)* **ellen kötelező védekezést** ír elő a növényegészségügyi zárlat fenntartásáig. A rovarvektor biológiáját figyelembe véve a vegetációs időszakban – a kiadott védekezési felhívásoknak megfelelően - 2-3 alkalommal kötelező kémiai – vagy azzal egyenértékű hatékony - védekezést folytatni. A zárlati károsítót terjesztő rovarvektor ellen végzett célzott növényvédő szeres kezelésekről nyilvántartást (permetezési naplót) szükséges vezetni, melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig köteles megőrizni.
9.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszők kéregrepedéseibe esetlegesen lerakott **tojásainak elpusztítása érdekében** a tél végi metszéssel eltávolításra kerülő vesszőket meg kell semmisíteni (égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával). A növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos lemosó növényvédő szerekkel lehet gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát.
10.) Rendszeresen ellenőrizni kell a szőlőnövényeket és ültetvényeket a *FD zárlati károsító* tünetek jelenlétének megállapítására **és észlelés esetén haladéktalanul jelenteni kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek.**
11.) Fertőzött területen nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény.

A <u>pufferzónában</u> az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag termelő köteles az alábbi előírásokat <u>betartani</u>:

1.) **Rendszeres ellenőrzést kell végezni júniustól** a tenyészidő végéig a szőlőterületén a szőlő aranyszínű sárgaság tünetek jelenlétének felderítésére, a tünetek észlelése esetén **értesítenie kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet**.
2.) A zárlat ideje alatt a zárlat alá helyezett területről (körülhatárolt terület) az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélye nélkül az FD zárlati károsító fertőzést vizuálisan mutató, illetve laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött növényt kivinni, illetve a károsító terjedését elősegítő növényt, terméket, anyagot, eszközt a területre **ki- és bevinni tilos**.
3.) Vegetáció során a **rovarvektorok ellen** – a kiadott védekezési felhívásoknak megfelelően - **2-3 alkalommal növényvédő szeres védekezést** kell elvégezni az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a védekezésre, védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével. A kezelések adatainak nyilvántartását legalább 3 évig meg kell őrizni.
4.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszőkre esetlegesen lerakott **tojásainak elpusztítása érdekében** a tél végi metszéssel eltávolításra kerülő vesszőket meg kell semmisíteni (égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával). A növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos készítményekkel kell gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát.
5.) **Meg kell semmisíteni** az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kormánytisztviselői által kijelölt szőlőnövényeket a külön határozatban előírtak alapján.
6.) **Nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény** a kórokozóval fertőzöttnek minősített terület határától számított 100 méter távolságon belül.
7.) A nyugalmi időszakban a szőlőnövényeket, a művelési módnak megfelelően **metszésben** kell részesíteni.

Azon ingatlanok esetében, amelyeken a puffer zóna külső határvonala keresztülhalad, a puffer zónára vonatkozó előírások a teljes ingatlanra érvényesek.

A <u>körülhatárolt területen</u> belül található ***<u>elhanyagolt ültetvényt</u>*** **és egyéb gondozatlan szőlőtermő területet** úgy kell tekinteni, hogy a termelő, vagy tulajdonos nem teljesítette a zárlatinak minősülő kórokozó terjedésének megakadályozására és a zárlati károsító terjesztését végző rovarok (rovarvektorok) egyedszámának gyérítésére vonatkozóan előírt védekezési kötelezettségét.

Az *FD zárlati károsító* terjedésének megakadályozása érdekében, **<u>minden földhasználóra</u> kiterjedő kötelezettség** a tenyészidő során - a rendelkezésre álló útmutatók alapján - a szőlőnövények

folyamatos ellenőrzése és a szőlő aranyszínű sárgaság jellegzetes **tüneteinek észlelése** esetén az illetékes élelmiszerlánc-felügyeleti szerv haladéktalan **értesítése**.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv jelen határozatot azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

Jelen határozat közlése közhírré tétel útján történik, az erre vonatkozó közlemény az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a honlapján kerül elhelyezi el.

Jelen határozat a közléssel, a közlemény honlapon történő közzétételét követő tizenötödik napon válik véglegessé.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, de az Ügyfél – kifejezetten jogszabálysértésre hivatkozással – a határozat bírósági felülvizsgálata érdekében közigazgatási pert indíthat. A keresetlevelet a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított 30 napon belül a Budapest Környéki Törvényszékhez címezve kell benyújtani.
A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy a keresetlevelet benyújthatja a Pest Megyei Kormányhivatalhoz postai úton, elektronikus úton az e-Papír szolgáltatáson (https://epapir.gov.hu/) keresztül, vagy a kormányablaknál, illetve a lakóhelye, munkahelye szerinti járásbíróságon a bíróság elnöke által jogszabályban foglaltak szerint erre a célra meghatározott ügyfélfogadási időben szóban előadhatja, amelyet a bíróság jegyzőkönyvben vagy az erre rendszeresített nyomtatványon rögzít.

Az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett (pl. jogi képviselő, a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet, állami szerv, stb.) Pest Megyei Kormányhivatalhoz elektronikus úton, az e-Papír (https://epapir.gov.hu/) szolgáltatás igénybevételével köteles benyújtani.

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. A tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke 30 000 forint, azonban a fél mentesül az illeték előzetes megfizetése alól (tárgyi illetékfeljegyzési jog), az illeték megfizetésétől a bíróság dönt.

I N D O K O L Á S

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényvédelmi felügyelője 2026. augusztus 31 napján *FD zárlati károsítóra* növény-egészségügyi felderítést végzett, amely során a Tápiószele területén lévő szőlőültetvényen 8 db - a szőlő aranyszínű sárgaság betegség tüneteit mutató - szőlőnövény került megmintázásra. Mintavételi jegyzőkönyv száma: **J168152**.
A mintákat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság Növény-egészségügyi Nemzeti Referencia Laboratórium (a továbbiakban: Laboratórium) megvizsgálta és annak eredményeként megállapította, hogy 3 db minta FD zárlati károsítóval fertőzött. A fertőzött tőkék a Tápiószele 077 hrsz.-ú szőlőültetvényeken találhatók. A Laboratórium által kiállított vizsgálati jegyzőkönyv száma: **A2026-ELII-020996**

Fertőzött szőlőtőkék földrajzi koordinátái:

GPS: 47.356139 N, 19.895164 E
GPS: 47.356289 N, 19.894111 E
GPS: 47.356289 N, 19.894111 E

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv döntését az alábbi jogszabályhelyek alapozzák meg:

A Bizottságnak a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről szóló (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet egységes végrehajtási feltételeinek megállapításáról, valamint a 690/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2018/2019 bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról szóló (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelete (2019. november 28.) (a továbbiakban: 2019/2072 EU végrehajtási rendelet)) II. (Az uniós zárlati károsítók és kódjaik jegyzéke) melléklet B rész (Az Unió területén előforduló károsítók) 6. Vírusok, viroidok és fitoplazmák 1. pontja szerint a **szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (**Grapevine flavescence dorée phytoplasma [PHYP64]) **zárlati károsító**.

Az Európai Parlament és Tanácsnak a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/2031 rendelete (a továbbiakban: 2016/2031 EU rendelet) 10. cikke szerint: „***Amennyiben az illetékes hatóság uniós zárlati károsító*** *vagy a 30. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedések hatálya alá tartozó károsító* ***jelenlétét feltételezi, vagy bizonyítékot szerzett arról az adott tagállam területének olyan részén, ahol a szóban forgó károsító jelenléte korábban nem volt ismeretes****, vagy egy növényekből, növényi termékekből vagy egyéb anyagokból álló olyan szállítmányban, amelyet behoztak az Unió területére, oda be kívánnak hozni, vagy ott szállítani kívánnak,* ***köteles minden szükséges intézkedést haladéktalanul megtenni a károsító jelenlétének egy, az (EU) 2017/625 rendeletben meghatározott feltételekkel és követelményekkel összhangban kijelölt hatósági laboratórium szakvéleménye alapján történő hatósági megállapítása (a továbbiakban: hatósági megállapítás) céljából****.*

A 2016/2031 EU rendelet 11. cikke szerint
„A tagállamok értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot, amennyiben az illetékes hatóságuk hatóságilag megállapította a következő helyzetek bármelyikét:
a) a területükön olyan uniós zárlati károsító van jelen, amelynek az adott tagállamban való jelenléte eddig nem volt ismeretes;
b) a területükön uniós zárlati károsító van jelen, amelynek jelenléte a területük olyan részén nyert megállapítást, ahol korábban nem fordult elő;
c) a területükön uniós zárlati károsító van jelen egy növényekből, növényi termékekből vagy egyéb anyagokból álló olyan szállítmányban, amelyet behoztak az Unió területére, oda be kívánnak hozni, vagy ott szállítani kívánnak. …”.

A 2016/2031 EU rendelet 14. cikk tartalmazza a vállalkozók által haladéktalanul meghozandó intézkedéseket, a következők szerint:
„(1) ***Amennyiben egy vállalkozó feltételezi vagy tudomására jut, hogy egy uniós zárlati károsító vagy a 30. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedések hatálya alá tartozó károsító van jelen az ellenőrzése alatt álló növényekben, növényi termékekben vagy egyéb anyagokban, köteles haladéktalanul tájékoztatni az illetékes hatóságot erről a gyanúról vagy tényről****, hogy az meghozhassa a 10. cikk szerinti intézkedéseket. Adott esetben a vállalkozó köteles azonnali óvintézkedéseket is hozni a károsító megtelepedésének és elterjedésének megakadályozására.*
(2) Az illetékes hatóság dönthet úgy, hogy az (1) bekezdésben említett értesítésre nincs szükség, amennyiben ismeretes, hogy egy adott károsító jelen van egy adott területen. Ebben az esetben az illetékes hatóság köteles döntéséről tájékoztatni az érintett vállalkozókat.
(3) *Ha egy vállalkozó értesítést kap az ellenőrzése alatt álló növényekben, növényi termékekben vagy egyéb anyagokban megtalálható uniós zárlati károsítók jelenlétének hatósági megállapításáról, konzultálnia kell az illetékes hatósággal a meghozandó intézkedésekről, és adott esetben meg kell hoznia a (4)–(7) bekezdésben említett intézkedéseket.*
(4) ***A vállalkozó köteles azonnal meghozni a károsító elterjedésének megakadályozásához szükséges intézkedéseket. Ha az illetékes hatóság utasítást adott az említett intézkedésekre vonatkozóan, a vállalkozónak azzal összhangban kell eljárnia.***
(5) *Ha az illetékes hatóságtól erre utasítást kap, a vállalkozónak meg kell tennie azokat az intézkedéseket, amelyek a károsítónak az érintett növényekből, növényi termékekből vagy egyéb anyagokból, valamint a telephelyeiről, vagy az ellenőrzése alatt álló földről, talajból, vízből és egyéb fertőzött elemekről történő eltávolításához szükségesek.*
(6) Az illetékes hatóságtól kapott ellentétes utasítás hiányában a vállalkozónak haladéktalanul be kell vonnia a piacról a károsítóval esetleg fertőzött, ellenőrzése alatt álló növényeket, növényi termékeket és egyéb anyagokat.
Amennyiben e növények, növényi termékek vagy egyéb anyagok már nem állnak a vállalkozó ellenőrzése alatt, a vállalkozónak az illetékes hatóságtól kapott ellentétes utasítás hiányában:
a) tájékoztatnia kell a károsító jelenlétéről a kereskedelmi lánc azon szereplőit, akiknek a növényeket, növényi termékeket és egyéb anyagokat értékesítette; és
b) iránymutatást kell nyújtania az említett személyeknek az érintett növények, növényi termékek és egyéb anyagok szállításakor az adott károsító terjedése és kiszabadulása kockázatának csökkentése céljából meghozandó intézkedésekről; és
c) azonnal vissza kell hívnia ezeket a növényeket, növényi termékeket vagy egyéb anyagokat.
(7) *Amennyiben az e cikk (1), (3), (4), (5) vagy (6) bekezdése alkalmazandó, a vállalkozó köteles az illetékes hatóság kérelmére minden, a nyilvánosság tagjai számára relevánciával bíró információt a hatóság rendelkezésére bocsátani. A 13. cikk sérelme nélkül az illetékes hatóságnak mihamarabb tájékoztatnia kell a nyilvánosságot az említett tényről.”*

A 2016/2031 EU rendelet 17. cikk (1) bekezdése *szerint: „Amennyiben a 11. cikk első bekezdésének a) és b) pontjában említett valamely helyzet* ***hatóságilag megállapításra kerül, az illetékes hatóság köteles haladéktalanul megtenni minden ahhoz szükséges növény-egészségügyi intézkedést, hogy az érintett területen felszámolja az adott uniós zárlati károsítót. Ezeket az intézkedéseket a II. mellékletnek megfelelően kell meghozni.”***

A 2016/2031 EU rendelet 18. cikk (1)-(3) bekezdése a körülhatárolt területek kijelöléséről az alábbiak szerint rendelkezik:
(1) Amennyiben a 11. cikk első bekezdésének a) és b) pontjában említett valamely ***helyzet hatóságilag megállapításra kerül, az illetékes hatóságnak haladéktalanul ki kell jelölnie egy vagy több olyan területet, amelye(ke)n a 17. cikk (1) bekezdésében említett felszámolási intézkedéseket végre kell hajtani (a továbbiakban: körülhatárolt terület)****.*
A körülhatárolt területnek a fertőzött körzetből és egy biztonsági sávból kell állnia.
(2) A fertőzött körzetnek adott esetben magában kell foglalnia az alábbiakat:
a) valamennyi olyan növény, amelyről ismeretes, hogy az érintett károsítóval fertőzött;
b) valamennyi olyan növény, amely az érintett károsítóval való esetleges fertőzöttség jeleit vagy tüneteit mutatja;
c) valamennyi olyan egyéb növény, amely valószínűleg fertőződik vagy fertőződött az adott károsítóval, ideértve azon növényeket is, amelyek az adott károsító iránti fogékonyságuk és a fertőzött növényekkel való szoros közelségük vagy a fertőzött növényekkel a termesztés tekintetében közös forrás (amennyiben ismert), illetve az azokból termesztett növényekkel való szoros közelség miatt valószínűleg az adott károsítóval fertőzöttek;
d) a szóban forgó károsítóval fertőzött vagy valószínűleg fertőzött föld, talaj, vízfolyások és más elemek.
*(****3) A biztonsági sávnak szomszédosnak kell lennie a fertőzött körzettel, és körül kell vennie azt.****
A biztonsági sáv kiterjedése a II. melléklet 2. szakaszának megfelelően attól függően kell meghatározni, hogy mekkora a kockázata annak, hogy az érintett károsító természetes módon vagy a fertőzött körzetben és annak környezetében folyó emberi tevékenység révén kikerül a fertőzött körzetből.
Ha azonban természetes vagy mesterséges akadályokkal megszüntetik vagy elfogadható mértékűre csökkentik annak kockázatát, hogy a károsító kikerül a fertőzött körzetből, nem kell biztonsági sávot kijelölni.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 17. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján *a termelő, illetve a földhasználó köteles*
a) *a zárlati és vizsgálatköteles nem zárlati károsítókat elpusztítani, azok behurcolását, meghonosodását, terjedését megakadályozni;*
b) *a zárlati károsítók okozta fertőzést vagy annak gyanúját haladéktalanul az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni.*

Az Éltv. Melléklet („Fogalommeghatározások) szerint: „30. földhasználó:
a) a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználó, ennek hiányában
b) az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett haszonélvezeti jog jogosultja, ennek hiányában
c) a tulajdonos;”.

Az Éltv. Melléklet („Fogalommeghatározások) szerint: „63. termelő: aki növényt, gombát termeszt, növényt, növényi terméket hasznosít (beleértve a legeltetést is), feldolgoz, forgalomba hoz, tárol, szállít vagy felhasznál;”.

Az Éltv. 48. § (1)-(2) bekezdései az alábbiakat rögzítik a növény-egészségügyi intézkedésekkel összefüggésben:
„48.§ (1) Növények és növényi termékek egyes károsítói behurcolásának, elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a károsító természetéhez és elterjedtségéhez mérten, a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott esetekben az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket hozhatja:
a) fertőtlenítést, ***megsemmisítést rendelhet el****, amelynek érdekében meghatározott szerek, eszközök, illetve eljárások alkalmazását előírhatja vagy betilthatja;*
b) javaslatot tehet védett zónák kijelölésére;
(…)
d) fogékony növényfajok, illetve fajták termesztését korlátozhatja, betilthatja;
e) ***károsítók, valamint a fertőzés közvetítését lehetővé tevő tárgyak szállítását****, forgalomba hozatalát és* ***tárolását betilthatja, korlátozhatja****, engedélyhez, illetve bejelentéshez kötheti;*

(…)
*g) a károsítók behurcolásának és elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a **védekezési intézkedések megtételére kötelezhet**;*
h) a fertőzött, fertőzésgyanús vagy fertőzés által veszélyeztetett területeken meghatározott károsítóktól való mentesítésre, illetve mentesen tartásra kötelezhet;
*i) korlátozhatja a fertőzött, a fertőzésgyanús vagy a fertőzésveszélynek kitett ingatlanok, földterületek mezőgazdasági célú használatát, hasznosítását, valamint az ilyen földterületeket növény-egészségügyi zárlat alá helyezheti, **fertőzésveszélyt jelentő növényállomány kivágását és megsemmisítését elrendelheti**;*
j) meghatározott károsítókkal való fertőzés vagy a fertőzés gyanúja esetén, illetve egyes károsítókkal szembeni rezisztenciavizsgálat eredményétől függően betilthatja vagy korlátozhatja olyan növényi részek forgalomba hozatalát, amelyek köztermesztés céljára nem alkalmasak;
k) elrendelheti növények vagy növényi termékek tárolására, raktározására szolgáló földterületek, épületek, építmények, helyiségek vagy tartályok fertőtlenítését, mentesítését vagy megtisztítását, és ennek érdekében meghatározott anyagok, eszközök vagy eljárások használatát előírhatja vagy betilthatja;
l) állami és közérdekű védekezést rendelhet el.
(2) A zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítóval fertőzött területet, növényt, növényi terméket és az azt tartalmazó szállítmányt, raktárt, eszközt növény-egészségügyi zárlat alá kell helyezni, illetőleg behozatalnál a szállítmányt vissza kell utasítani attól függetlenül, hogy az rendelkezik növény-egészségügyi bizonyítvánnyal.

Az Éltv. Melléklet („Fogalommeghatározások) szerint: *„44. növény-egészségügyi zárlat: zárlati károsító előfordulásának felszámolását, terjedésének megakadályozását szolgáló, védekezési vagy megsemmisítési célú növény-egészségügyi intézkedés;”.*

A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. számú melléklete (Növényeken és növényi termékeken tilalmazott zárlati károsítók) A. részének (Zárlati károsítók, amelyeknek Magyarországra való behurcolása és terjedésének elősegítése tilos, ha azok meghatározott növényeken vagy növényi termékeken előfordulnak) II. szakasz (Zárlati károsítók, amelyek a tagállamok területén előfordulnak és az egész Európai Unióra nézve fontosak) d) pont (Vírusok és vírusszerű szervezetek) 6. alpontja szerint a *Grapevine flavescence dorée phytoplasma* **zárlati károsító.**

A Rendelet 1. § 19a. pontja szerint:
„19a. Szőlőültetvény: a) a szőlészetről és borászatról szóló törvény szerinti gazdasági aktában egy szőlőültetvényként nyilvántartott terület,
b) ha az ültetvény használója nem szerepel az a) pont szerinti gazdasági aktában, az olyan, szőlővel hasznosított, térben összefüggő, egy helyrajzi számon nyilvántartott terület,
ba) amelynek használója, térállása, művelési módja azonos, és
bb) amelyen a szőlőt – zártkert kivételével – legfeljebb két vegetációs idő különbséggel telepítették, valamint
c) az a) és b) pontban foglaltakon kívüli olyan terület, amely
ca) a borszőlő vagy a csemegeszőlő ültetési anyagának,
cb) a NÉBIH által prebázis, bázis, certifikált vagy standard kategóriájúként elismert és nyilvántartásba vett nemes és alany vegetatív szaporító alapanyag, valamint
cc) a szőlő faiskolában nevelt, az a) és b) pontban szereplő szőlőültetvény létesítésére alkalmas ültetési anyag termelésére szolgál.”

A Rendelet 8. § rendelkezése értelmében *zárlati károsítók megtelepedésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására és a fertőzés felszámolására vonatkozó belső növény-egészségügyi előírásokat, zárlati szabályokat a 7. számú melléklet tartalmazza.*

A Rendelet 7. számú melléklet 1.4.1.2. pontja tartalmazza a Grapevine flavescence dorée phytoplasma zárlati károsító megtelepedésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására és a fertőzés felszámolására vonatkozó belső növény-egészségügyi előírásokat, zárlati szabályokat, az alábbiak szerint:

*„1.4.1.2.1. Grapevine flavescence dorée (FD) phytoplasma jelenlétének laboratóriumi vizsgálattal szőlőnövényből történt kimutatásakor a fertőzött növényanyagot, valamint az azokat termő területet **zárlat alá kell helyezni** és haladéktalanul **körülhatárolt területet kell kijelölni**.*
1.4.1.2.1.1. A körülhatárolt terület magában foglalja:

*a) **fertőzött területet** – mely 1 km sugarú kör azon növény(ek) körül, amely(ek)re laboratóriumi vizsgálattal megerősítették a kórokozó jelenlétét, valamint*
*b) a **pufferzónát** – amely a fertőzött területet veszi körül és szélessége a fertőzött terület határától mért legalább 3 km.*
1.4.1.2.2. Amennyiben megerősítik a kórokozó jelenlétét az eredeti észleléstől eltérő területen, ennek megfelelően kell újból kijelölni a körülhatárolt területet.
*1.4.1.2.3. A **fertőzött területen** az alábbi hatósági intézkedéseket kell elrendelni a károsító felszámolására:*
*a) a terület összes szőlőtermő állományát ellenőrizni kell vizuális vizsgálattal, **a szőlő sárgaság betegség (a továbbiakban: szőlő sárgaság) jellegzetes tüneteit mutató minden növényt gyökérzetével együtt meg kell semmisíteni**;*
b) ha a következő évben található a szőlő sárgaság tünetet mutató növény az előző évben eltávolított helye mellett, az összes, a soron belüli és az a melletti sorban a szomszéd növényt meg kell semmisíteni, még a tünetmenteseket is, és
c) a teljes szőlőültetvényt fel kell számolni, ha a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteit mutató növények aránya eléri a 20%-ot.
*1.4.1.2.4. **A fertőzött területen** az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelőre vonatkoznak az alábbi kötelezettségek:*
a) tilos elszállítani a szaporító- és ültetési anyagot a fertőzöttnek minősített területen található minden szőlőterületről,
b) rendszeresen kell ellenőrizni az ültetvényt a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének megállapítására, észlelés esetén értesíteni kell a járási hivatalt,
c) védekezni kell az FD-vektorok ellen a járási hivatal előírása szerint; a kezelések adatainak nyilvántartását legalább 3 évig meg kell őrizni;
d) a járási hivatal rendelkezése alapján a kijelölt szőlőnövényeket meg kell semmisíteni, és
e) nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény a kórokozóval fertőzöttnek minősített területen belül.
1.4.1.2.5. Az 1.4.1.2.4. a) pontban előírt szállítási korlátozás a termelő kérelmére feloldható, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesült:
a) nem áll fenn a kórokozóval történő fertőzés veszélye, és
b) nem áll fenn a kórokozóval történő fertőzés gyanúja, mert bár a szaporítóanyagot a fertőzöttnek minősített területen állították elő, az adott ültetvény vagy egyéb szőlőtermő terület nem tekintendő fertőzöttnek, mert
ba) a szaporítóanyag termő területen vett minták laboratóriumi vizsgálata nem mutatott ki fertőzöttséget, valamint a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteivel rendelkező növényeket megsemmisítették,
bb) a szaporítóanyag-termő terület 100 méter széles körzete mentesnek bizonyult a fertőzéstől, és
bc) a termelő nyilvántartása alapján egyértelmű, hogy az FD-vektorok elleni kötelező védekezéseket a járási hivatal előírásai szerint elvégezték.

1.4.1.2.11. Az 1.4.1.2.9. c) pontban említett, a termőhelyen található, de más szőlőiskolában termelt növényekre nem állítható ki növényútlevél a kórokozóra elismert védett zónába, kivéve, ha*
a) elvégezték a szaporítóanyag meleg vizes kezelését, valamint
b) a fővárosi és vármegyei kormányhivatal számára rendelkezésre álló dokumentumokból (pl. növényútlevél) kitűnik, hogy az adott szaporítóanyagot károsítómentes termőhelyen állították elő.*
A meleg vizes kezelés a szőlő növények fás részének 50 °C-on 45 percig történő vízfürdőben tartását jelenti, vagy ehhez hasonló hatékonyságot elérő bármely hőmérséklet-időtartam kombináció alkalmazását. A termelőnek nyilvántartást kell vezetni az elvégzett kezelések lényeges adatairól, melyet a fővárosi és járási hivatal ellenőriz.

1.4.1.2.17. A Grapevine flavescence dorée phytoplasma terjedésének megakadályozása érdekében minden földhasználóra kiterjedő kötelezettség a tenyészidő során, a rendelkezésre álló útmutatók alapján a szőlőnövények folyamatos ellenőrzése, s a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteinek észlelése esetén az illetékes járási hivatal haladéktalan értesítése.

1.4.1.2.17.1. Ezen túlmenően a földhasználat jellegétől függően a termelőnek az alábbi előírásokat kell betartania:
a) minden szőlőültetvényben
aa) az illetékes járási hivatal előírásainak megfelelően a kórokozót terjesztő kabóca vektorok - elsősorban az amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus) - előfordulása esetén, egyedszámának visszaszorítása érdekében kötelező növényvédő szeres védekezéseket végezni, és
ab) a laboratóriumi vizsgálat alapján fertőzöttnek bizonyult erdei iszalag (Clematis vitalba) növényeket a szőlőültetvények környezetéből gyökérzetükkel együtt el kell távolítani és meg kell semmisíteni; és

b) az ország egész területén minden szőlőiskolában, szőlő-szaporító-alapanyag termő területen és nemesítési állományban, valamint azok 100 méter sugarú körzetében
ba) sárga ragacsos csapdát kell működtetni a kórokozót terjesztő vektorok kifejlett egyedeinek jelzésére,
bb) függetlenül attól, hogy FD-vektor előfordulását jelzik-e az adott termőhelyi csapdák vagy sem, amely termőtájban jelen vannak a kórokozót terjesztő vektorok, az egyedszám visszaszorítására a termőtáj minden szaporítóanyag-termő területén kötelező az ellenük történő növényvédő szeres kezelés. Amely termőtájban az országos felderítés alapján még nem telepedett meg FD-vektor, az illetékes járási hivatal előírása alapján olyan növényvédelmi technológiát kell alkalmazni, amely biztosítja a kórokozót terjesztő vektorok elleni növényvédő szeres védekezést is;
bc) a szaporító- és ültetési anyag kórokozó-mentességének biztosítása érdekében a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteit mutató minden szőlőnövényt el kell távolítani,
bd) minden Clematis vitalba növényt gyökérzetükkel együtt el kell távolítani és meg kell semmisíteni. Ahol a gyökérzet eltávolítása nem lehetséges, a föld feletti részek megsemmisítése után az újonnan előtörő sarjakat időről időre meg el kell távolítani, és
be) szőlőiskola és szőlő szaporító-alapanyag termő terület nem létesíthető a kórokozóval fertőzöttnek minősített terület határától számított 100 méter távolságon belül.

1.4.1.2.18. A Grapevine flavescence dorée phytoplasma terjedésének lassítása érdekében
1.4.1.2.18.1. **a szőlőültetvényeken keletkezett metszési nyesedék ártalmatlanítását és**
1.4.1.2.18.2. a növény e rendelet szerint elvégzett ***megsemmisítését égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával kell végrehajtani****."*

A Rendelet 10. § (2) bekezdése alapján *a zárlat alá helyezett területről, létesítményből, amennyiben arról az elrendelő határozat másként nem rendelkezik, a károsítót, illetve annak bármely fejlődési alakjával fertőzött anyagot kivinni vagy oda a fertőzés terjedését elősegítő tárgyat, illetőleg terményeket bevinni tilos. A zárlati területen csak az azt elrendelő határozatnak megfelelő tevékenység folytatható.*

A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 2. § (1) bekezdés h) pontja alapján
„2. § *(1) A földhasználó és a termelő köteles védekezni, különösen*
(…)
h) [*] *amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus), valamint (…)"*

Mindezek alapján az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsító okozta fertőzés felszámolása érdekében a rendelkező részben meghatározott növény-egészségügyi intézkedéseket hozza.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a földtulajdonosok/földhasználók figyelmét arra, hogy a határozat rendelkezéseinek betartását **folyamatosan ellenőrzi**.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a fertőzött területen fekvő táblákon:
- a vegetációs időszakban fokozott helyszíni ellenőrzést végez,
- a zárlati károsító terjesztésben szerepet játszó rovarvektorok (kabócák) jelenlétét csapdázással figyelemmel kíséri,
- ellenőrzi a szőlő aranyszínű sárgaság betegség miatt elrendelt művelési, gondozási, kötelező védekezési kötelezettség teljesítését.

A védő (puffer) zónában lévő szőlőtermő területeken az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv:
- a vegetációs időszakban helyszíni ellenőrzéseket és szükség szerint mintavételeket végez,
- elrendeli a laboratóriumi vizsgálattal fertőzöttnek bizonyult növények megsemmisítését,
- a zárlati károsító terjesztésében szerepet játszó rovarvektorok (kabócák) jelenlétét csapdázással figyelemmel kíséri,
- ellenőrzi a szőlő aranyszínű sárgaság miatt elrendelt művelési, gondozási, kötelező védekezési kötelezettség teljesítését.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv tájékoztatja a termelőket, hogy az elrendelt zárlat akkor oldható fel, ha a fertőzött területen a legutóbbi két teljes vegetációs időszak kezdete óta nem észlelték a szőlő aranyszínű sárgaság jellegzetes tüneteit, vagy laboratóriumi vizsgálattal igazolták a kórokozó mentességet. Az eredeti körülhatárolt terület egésze átminősül puffer zónává, melyben ezután is folytatni kell a mintavétellel kiegészített alapos ellenőrzést az esetlegesen fertőzött növények felderítésére, és továbbra is fennmarad az amerikai szőlőkabóca elleni védekezési kötelezettség.

A növény-egészségügyi zárlat feloldásáról az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv határozatban dönt.

Az Éltv. 60. § (1) bekezdés a) pontjai alapján *növényvédelmi bírságot kell kiszabni azzal szemben, aki a zárlati károsítóval való fertőzés azonnali felszámolására vonatkozó kötelezettségét megszegi, zárlati károsítót terjeszt, vagy a terjedést elősegíti, a zárlati intézkedést megszegi.*

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv figyelmezteti a földtulajdonosokat/földhasználókat, hogy amennyiben az előírt **kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget**, úgy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 500.000 Ft-tól 100.000.000 Ft-ig terjedő mértékű **növényvédelmi bírságot** szabhat ki. A jelen határozatban foglaltak be nem tartása megvalósítja a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 361. § c) pontja szerint minősülő, elzárással büntetendő, **járványügyi szabályszegés vétségét**.

A határozat kiadása az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően történt.

A mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érekében, a zárlati károsítók elleni védekezés kiemelt össztársadalmi érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járhat, ezért az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) és b) pontja alapján a jelen határozatot azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

A határozat közhírré tétel útján történő közlése az Ákr. 89. §-án alapul.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatásköre és illetékessége az Éltv. 48. § (1) bekezdés a), e), g) és i) pontján és (2) bekezdésén, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésén, a 13. § h) pontján, 14. § (4) bekezdésén és 18. § (3a) bekezdésén alapul. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv illetékességét továbbá a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1)-(2) bekezdései határozzák meg…

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a határozat elleni jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 112. § (1) bekezdése, 113. § (1) bekezdés a) pontja, a 114. § (1) bekezdése és 116. § (2) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1), (7) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-a és 4. melléklete, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-a, valamint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 9. § (2) bekezdés a) pontja, 19. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja, alapján adott tájékoztatást.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése, 59. §-a és 62.§ (1) bekezdés h) pontja alapján történt.

Budapest, időbélyegző szerint

A kormánymegbízott helyett eljáró főigazgató helyett eljáró
dr. Fehér Edina igazgató nevében és megbízásából:

dr. Cs. Tóth Attila
osztályvezető

Értesül:

1. Tápiószele fertőzött területe 1-4 km sugarú körében található ingatlanok tulajdonosai és földhasználói (az ügyfelek köre pontosan nem megállapítható) – közhírré tétel útján
2. Irattár

Tájékoztatásul:

3. Hegyközség, (elektronikusan: molnar.zsolt@hnt.hu)
4. Tápiószele jegyző (hivatali kapu)
5. Farmos jegyző (hivatali kapu)
6. Tápiógyörgye jegyző (hivatali kapu)
7. Jászberény jegyző (hivatali kapu)
8. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Agrárügyi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály (hivatali kapu)

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növényvédelmi Igazgatóság (hivatali kapu) Növényegészségügyi Osztály (e-mail: novenyegeszsegugy@nebih.gov.hu)